

zoo verstandig Tollens te raadplegen; deze schrijft hem den 3en Maart 1832: „Mijn Heer en Vriend! Ter beantwoording van Uw geëerde van 29 Febr. dient kortelijk, dat ik ongaarne mijn naam op den titel gesneden had . . . 't Is eenmaal zoo mijn aangenomen gebruik. . . Het is er nogtans verre van daan, dat ik mij onbekend wensch te houden; integendeel: . . . op allerlei andere wijzen mag en kan blijken dat ik de vertaler of navolger ben. . .”¹⁾).

En den 20en Oct. daaropvolgend schrijft Tollens: „Ik bedank U welmeenend, mijn Vriend! dat gij mij vooraf raad en goedkeuring vraagt ten aanzien van uw plan, om bestellingen op het bundeltje te bekomen. De wijze van inkleeding schijnt wel eenigszins anders dan gewoonlijk, maar de zaak komt toch op hetzelfde neer: de boekverkoopers zullen de straten en grachten laten plat loopen om inteekenaren op te zamelen, en ik zal bij mijne bureu ter linker en ter regter zijde de rondloopers zien aanschellen, met de lijsten in de hand. Gij kunt U niet verbeelden, hoe mijn gevoel daar tegen op komt. Vroeger heb ik Immerzeel dergelijke manoeuvres volstrekt verboden; en toen onlangs, bij de uitgave van den nieuwen herdruk der Romancen, de Boekverkooper Jacob²⁾ alhier aan bruggen en gebouwen liet aanplakken, dat het werkje bij hem te bekomen was, heb ik hem door Immerzeel doen verplichten, van alle die plakaten dadelijk te laten afscheuren, zooals geschied is. Ik ben misschien te dezen aanzien kleingeestig, maar ik verzoek U, mij in deze zwakheid zooveel mogelijk te willen toegeven.

Iets anders is het, dat gij U verlangt te verzekeren hoeveel exemplaren Uwe confrères voor hunne rekening zouden willen nemen; en mogt zulks kunnen plaats hebben, zonder dat zij met inteekenlijsten laten rondloopen, zoo zou ik daarin, wat mij betreft, geen zwaarigheid zien noch mij eenige tusschenspraak vermeten. Hartelijk wensch ik, dat U daartoe een voegzaam middel ter hand sta. . . p. s. Mogt gij de *aanstaande* uitgave van het bundeltje willen annouceren, dan heb ik daar niets tegen, evenwel zoo eenvoudig, bid ik U, als mogelijk is. . .”

1) De naam is wèl op den rug gekomen. 2) J. L. C. Jacob, boekverkooper in de Hoofdsteeeg.